

Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wprowadziła obowiązek opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Wieloletnia Prognoza Finansowa sporządzona jest na okres, na który zaciągnięto lub zamierza się zaciągnąć zobowiązania. Tak długa prognoza finansowa dla Gminy Nowa Ruda wynika ze spłaty pożyczek oraz wykupu emisji obligacji komunalnych. Wysokość planowanych zobowiązań, nie stanowi zagrożenia w spełnieniu zasady zawartej w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Do celów opracowania prognozy na rok 2025 przeprowadzono analizę dochodów i wydatków w latach 2022-2023 oraz wykonanie roku 2024.

Przy opracowywaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda wzięto pod uwagę dane historyczne oraz prognozy wskaźnika PKB określonych w dokumencie przygotowanym przez Ministra Finansów pn.: „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – październik 2024 r.”

Jednym z wyznaczników prognozy wysokości dochodów bieżących na lata 2025-2034 był wskaźnik wzrostu PKB, a wydatków bieżących był wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych CPI:

Wyszczególnienie (prognoza)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wskaźnik PKB (%)	103,9	103,5	103,1	102,8	102,8	102,5	102,4	102,1	102,0	102,0
Wskaźnik CPI (%)	105,0	103,1	102,6	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5

Niemniej jednak przy prognozowaniu wielkości dochodów i wydatków wzięto pod uwagę inne czynniki mające wpływ na poziom szacowanych kwot, takie jak: sytuacja gospodarcza regionu, tendencja w zakresie przyrostu naturalnego oraz ludność zamieszkująca teren gminy ale przede wszystkim zmienne warunki cenowe na rynku paliw i energii oraz wzrost kosztów zatrudnienia.

Uchwalona w dniu 1 października 2024 roku ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wprowadza nowe zasady ich ustalania. Przede wszystkim dokonuje przesunięcia ciężaru finansowania z dotychczasowych subwencji należnych jst na udziały w podatkach osób fizycznych i prawnych. Nie bez znaczenia ma fakt ustalania potrzeb finansowych wraz z korektą zamożności.

Gmina Nowa Ruda w roku 2025 otrzyma **7% dochodów podatników z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.** Podstawą kalkulacji jest rok 2022 (wraz z waloryzacją w wysokości odpowiednio 37,1 % oraz 29,5%). Minister Finansów wskazał również, że na wysokość udziałów ma wpływ korekta z tytułu zamożności danej jst. Korekta z tytułu zamożności ma miejsce tylko i wyłącznie wówczas, gdy dochody gminy w przeliczeniu do przeliczeniowej liczby mieszkańców odpowiedniej kategorii jst są wyższe niż 120% średnich dochodów dla danej grupy jst. **W Gminie Nowa Ruda nie ma miejsca korekta z tytułu zamożności.** Zgodnie z przewidywaniami korekta ta nie wystąpi w całym okresie prognozowania.

Wielkość wpływów z tytułu udziałów w latach 2026-2024 została przeliczona w oparciu o **wskaźnik Ministerstwa Finansów dotyczący prognoz wieloletnich**, z uwagi na bardzo trudne do oszacowania wpływy z tego tytułu w latach następnych. Patrząc na specyfikę jednostki, rozkład mieszkańców w wieku produkcyjnym, stan zamożności mieszkańców – przyjęto do szacunku wielkości roku 2025 ustalone przez Ministra Finansów jako swoistą podstawę. Ustalono, że wielkości te będą uaktualnione w poszczególnych latach **TYLKO O WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE BĘDĄCE PODSTAWĄ SZACOWANIA WIELOLETNICH PROGNOZ JST**. Dla Gminy Nowa Ruda nie przewiduje się żadnych znacznych odchyleń w prognozowaniu, przyjmuje się wielkości po roku 2025 waloryzowane o wskaźnik CPI i PKB.

Podobnie postąpiono z wielkościami ustalenia **potrzeb finansowych**. Na wielkość **potrzeb wyrównawczych** wpływają min. determinanty, które zgodnie z art. 25 ust. 7 ustawy o dochodach jst określa Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Determinanty te powinny w znaczny sposób odzwierciedlać wielkość wydatków bieżących w danych obszarze wydatkowym i ich zróżnicowanie. W ustawie z dnia 1 października 2024 roku wskazano determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe oraz wysokość współczynników regresji dla poszczególnych determinant dla ustalenia potrzeb wyrównawczych dla jst, ale tylko w zakresie roku 2025. Stąd też przyjęto te wielkości jako stałe dla kolejnych lat prognozowania.

Potrzeby oświatowe określono przede wszystkim na podstawie zgromadzonej informacji w systemie informacji oświatowej. W tym zakresie nie przyjęto żadnych znacznych odchyleń, skorygowano wielkość tylko o planowany wskaźnik CPI.

Potrzeby rozwojowe ustalono również w odniesieniu do poziomu planowanego na rok 2025. Zgodnie z art. 28 ust 1 ustawy o dochodach jst jest to wielkość 23% kwoty wydatków majątkowych pomniejszonych o dotacje i środki na inwestycje. Wskazana przez Ministra Finansów kwota 1,6 mln zł to równowartość własnych nakładów stanowiących wielkość 8 mln zł wkładu własnego. Analizując możliwości finansowe jst wielkość nakładów nie będzie znacznie odbiegać w całym okresie prognozowania.

Potrzeby ekologiczne, stanowiące uzupełnienie dla utrzymania strefy Natura 2000 - odnosi się do wielkości obszaru prawnie chronionego i stawki bazowej za 1 ha. W tym przypadku przyjęto wielkość ustaloną dla roku 2025 na cały okres prognozowania.

Potrzeby uzupełniające – zgodnie z art.30- stanowi wartość poprzedzającą rok budżetowy zwaloryzowaną wskaźnikiem ogłaszany przez Prezesa GUS (wskaźnik CPI).

Wieloletnia Prognoza Finansowa zawiera 3 załączniki.

Załącznik Nr 1 Wieloletniej Prognozy Finansowej przedstawia dane finansowe zawierające informację o kształtowaniu się najważniejszych składowych budżetu (dochody, wydatki, rozchody i przychody), jak również informację o wysokości zadłużenia gminy.

Załącznik nr 2 stanowi wykaz przedsięwzięć wieloletnich. Załącznik nr 3 stanowi objaśnienia metodologii przyjętych założeń w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowa Ruda na lata 2025-2034.

Przedstawione w WPF wartości za lata 2020-2023 wynikają z realizacji budżetu, pozycja przewidywanego wykonania wynika z rozliczeń i analiz bieżących. Dla roku 2024 (wykonanie) przyjęto wartości wynikające z rocznych sprawozdań budżetowych.

DOCHODY

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2025 rok przedstawiono dane liczbowe, które zawiera szczegółowo uchwała budżetowa na rok 2025.

Dochody ogółem zaplanowano w wysokości **136 932 925,42 zł**. Dochody bieżące zaplanowano w kwocie **78 893 232,66 zł**, dochody majątkowe w kwocie **58 039 692,76 zł**.

Dochody bieżące planujemy na poziomie aktualnie posiadanych informacji w zakresie możliwości ich pozyskania. W ramach podatków i opłat założono nieznaczny wzrost wynikający z wzmożonej egzekucji w zakresie zaległości podatkowych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zaplanowane wielkości z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz prawnych zaplanowano zgodnie z informacją przekazaną pismem ST3.4750.19.2023 przez Ministra Finansów.

Na dochody majątkowe składają się :

1. dochody ze sprzedaży majątku – kwota 3 299 803,00 zł,
2. środki pozyskane w ramach Funduszu Polski Ład – Fundusz Inwestycji Strategicznych – kwota 12 571 476,03 zł,
3. środki otrzymane w ramach dotacji z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 2 989 537,15 zł,
4. Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 – dotacje na zabytki – kwota 906 041,00 zł,
5. dofinansowanie inwestycji ze środków UE i budżetu państwa na realizację tych zadań – kwota 30 947 977,30 zł,
6. środki pozyskane z Funduszu Wsparcia BGK na Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe – 2 892 575,57 zł,
7. dotacja w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych - 1 976 025,00
8. dotacja w ramach projektu „Ciepłe mieszkanie” – kwota 1 690 211,00 zł,
9. dotacja z Rządowego Programu „Aktywne Place Zabaw 2025” – kwota 599 988,24 zł,
10. zwrot wydatków majątkowych w ramach zrealizowanego Funduszu Sołeckiego – 166 058,47 zł,

W prognozie dochodów na lata 2025-2034 w dochodach ogółem zaplanowano wzrost, który uwzględnia wpływ wskaźników makroekonomicznych.

Dochody majątkowe z tego tytułu w kolejnych latach zaplanowano na niższym poziomie. Dochody ze sprzedaży mienia gminnego będą coraz mniejsze pomimo, że gmina posiada do zbycia grunty rolne i nieruchomości, to nie zawsze jest zainteresowanie ze strony kupujących.

W tym okresie planujemy rozliczenie końcowe i odzyskanie kwot wydatków kwalifikowanych w ramach realizowanych zadań inwestycyjnych współfinansowanych w ramach środków UE. Ma to związek z planowaną realizacją harmonogramu wpływów dokonywanych z rozliczeń środków **nowej perspektywy finansowania**.

W prognozie ujęto planowane środki z dofinansowania realizowanych projektów w ramach UE.

Po stronie dochodów majątkowych przyjęto kwoty wynikające z realizowanych projektów współfinansowanych w ramach środków UE . Ich nazwę, poziom finansowania i lata realizacji zawiera poniższa tabela :

MAJĄTKOWE

nazwa zadania	lata	DOCHODY	DOCHODY
		UE	BP
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za pośrednictwem Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku - remizy OSP -	2025	3 139 640,00	448 520,00
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za pośrednictwem Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku - sala sportowa Dzikowiec -	2025	1 540 000,00	220 000,00
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za pośrednictwem Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku - Żłobek Ludwikowice -	2025	630 000,00	90 000,00
Partnerstwo Noworudsko-Radkowskie- Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej (światlica Świerki, Krajanów, Bożków) -	2025	1 988 234,00	426 050,00
	2026	1 988 234,00	426 050,00
Partnerstwo Noworudsko-Radkowskie- Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w obiektach sportowych i edukacyjnych (budynek szkoły w Bożkowie) -	2025	1 009 330,00	216 285,00
	2026	1 009 330,00	216 285,00
Termo-zabytki - Partnerstwo Noworudsko-Radkowskie-termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w zabytkowych obiektach edukacyjnych i opiekuńczo-mieszkalnych (BUDYNEK SZKOŁY W WOLIBORZU)	2025	1 000 829,70	238 292,30
	2026	1 000 829,70	238 292,30
Partnerstwo Noworudsko-Radkowskie-Modernizacja terenów rekreacyjnych i sportowych (sala sportowa Wolibórz) -	2025	1 187 518,00	0,00
Partnerstwo Noworudsko-Radkowskie- Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w obiektach kulturalnych, społecznych i turystycznych (Wolibórz 115)	2025	420 000,00	0,00
Bioróżnorodność - zagospodarowanie terenów przy Centrum Kultury oraz terenu obok pomnika przyrody w Bożkowie -	2025	517 500,00	65 714,00
	2026	517 500,00	65 714,00
REFUNDACJA Z 2024 ROKU ; projekt "Przebudowa drogi Sokolec, dz. 111/2, "Termomodernizacja remizy OSP", Termomodernizacja sala Dzikowiec"	2025	489 000,00	0,00
Termomodernizacja 5 budynków mieszkalnych w ramach działania FEDS.09.05 Transformacja energetyczna -	2025	3 925 234,00	560 748,00
	2026	5 375 617,00	767 945,00
"Nasz Region Rowerowy II" - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2025	0,00	0,00
Transformacja energetyczna budynków mieszkalnych w celu ograniczenia niskiej emisji w obszarze ZIT WOF - projekt partnerski IPAW	2025	1 898 339,30	484 047,00
	2026	3 952 411,30	931 233,00
Zagospodarowanie zbiornika wodnego wraz z budową infrastruktury rekreacyjnej w Dzikowcu - ETAP II (FEDS)	2025	495 000,00	0,00
	2026	495 000,00	0,00
Bioróżnorodność : zagospodarowanie zbiornika wodnego w Dzikowcu (FEDS)	2025	0,00	0,00
	2026	945 000,00	120 000,00
	2025	1 575 000,00	375 000,00

Partnerstwo Noworudsko-Radkowskie- Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy ul. Niepodległości 2 i 4	2026	1 575 000,00	375 000,00
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Nowa Ruda - III etap	2025	3 314 100,00	0,00
Partnerstwo Noworudsko-Radkowskie- Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w obiektach kulturalnych, społecznych i turystycznych (Europejski Dom Spotkań)	2025	0,00	0,00
	2026	1 636 524,00	389 048,00
"Nasz Region RowerowyII"- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2025	1 520 000,00	0,00
"Trójstyk"- odbudowa wieży na Grodziszczu	2026	805 000,00	0,00
	2027	805 000,00	0,00
"Cyfrowy samorząd" w ramach w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 (FERC) Działanie 2.2. pn. „Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa	2025	325 536,00	70 264,00
"RAZEM PRZECIWKO ZMIANOM KLIMATU II"	2026	405 300,00	0,00
"Poprawa dostępności infrastruktury publicznej (LGD)"	2026	392 000,00	0,00
Budowa sali wiejskiej w Przygórzu - środki FEDS	2025	1 530 011,00	327 859,00
	2026	1 530 012,00	327 860,00
Budowa remizy OSP w Świerkach- środki FEDS	2025	757 586,00	162 340,00
	2026	757 586,00	162 340,00
DOCHODY MAJĄTKOWE	2025	27 262 858,00	3 685 119,30
		30 947 977,30	
	2026	22 385 344,00	4 019 767,30
	2027	805 000,00	0,00

Po stronie dochodów bieżących przyjęto kwoty wynikające z poniższych projektów :

BIEŻĄCE

nazwa zadania	lata	DOCHODY	DOCHODY
		UE	BP
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za pośrednictwem Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku - remizy OSP -	2025	429 460,00	69 910,00
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za pośrednictwem Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku - Żłobek Ludwikowice -	2025		
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za pośrednictwem Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku - sala sportowa Dzikowiec -	2025		
Termomodernizacja 5 budynków mieszkalnych w ramach działania FEDS.09.05 Transformacja energetyczna -	2025	274 766,00	39 252,00
	2026	376 293,00	53 756,00
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za pośrednictwem Funduszy Europejskich na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku - szkoła w	2025	0,00	0,00

Bożkowice, świetlice Świerki, Krajanów, Bożków, budynek szkoły w Woliborzu,, sala sportowa Wolibórz, zbiornik wodny w Dzikowcu (koszty pośrednie)	2026	677 398,00	96 771,00
"TRÓJSTYK PL-CZ: odbudowa wieży na Grodziszczu" - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2026	28 800,00	0,00
	2027	28 800,00	
"Cyfrowy samorząd" w ramach w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 (FERC) Działanie 2.2. pn. „Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa	2025	71 775,00	15 755,00
Środki przeznaczone na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego w gminach ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)	2025	205 011,00	0,00
REFUNDACJA Z 2024 ROKU ;"Termomodernizacja remiz OSP", "Termomodernizacja Żłobek L-ce". "Termomodernizacja sala Dzikowiec"	2025	0,00	0,00
"Wiem, umiem, potrfię i lubię przedszkole"	2025	215 251,40	32 676,60
Finansowanie miejsc w Żłobku w Bożkowice - MALUCH PLUS KPO	2025	275 056,00	43 840,00
"Nasz rowerowy region II"	2025	32 340,00	0,00
"Bliżej tradycji, bliżej siebie"	2025	52 320,00	0,00
"Kultura bez granic"	2025	111 400,00	0,00
"Koncepcja SMART VILAGES"	2025	20 000,00	0,00
"Liderzy i Liderki"	2025	31 830,00	0,00
"E-kompetencje"	2025	75 000,00	0,00
Budowa remizy OSP w Świerkach (FEDS)	2025	53 031,00	11 364,00
	2026	53 031,00	11 364,00
Budowa Sali wiejskiej w Przygórzu (FEDS)	2025	107 100,00	22 950,00
	2026	107 102,00	22 950,00
DOCHODY BIEŻĄCE	2025	1 954 340,40	235 747,60
		2 190 088,00	
	2026	1 242 624,00	184 841,00
	2027	28 800,00	0,00

Kalkulacja odbywa się w oparciu o informację dotyczącą zasad realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Dochody ujęte w budżecie na 2025 r. i lata następne, finansowane z FEDS, są projektami niekonkurencyjnymi. Lista tych projektów jest częścią opracowanej Strategii ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej. Gmina Nowa Ruda może - w trybie niekonkurencyjnym (bez naboru) realizować projektu zapisane w Strategii ZIT. Gwarantem realizacji projektów w trybie niekonkurencyjnym jest ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 która określa zasady realizacji programów w zakresie polityki spójności

finansowanych w perspektywie finansowej 2021–2027. Ustawa ta umożliwia instrumentom terytorialnym takim jak ZIT realizację projektów w trybie niekonkurencyjnym na podstawie uchwalonych strategii rozwoju. **Projekty realizowane z FEDS mogą być realizowane poprzez formę zaliczkowania do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Możliwość zaliczkowania wynika z regulaminów naborów, które są ogłaszane zgodnie z Harmonogramem naborów dla Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.** Gmina zamierza w pełni skorzystać z tej możliwości.

W roku 2025 planuje się dodatkowo dochody w wysokości 12 571 476,03 zł tytułem dotacji w ramach Funduszu Inwestycji Strategicznych POLSKI ŁAD na zadania:

- 1) dofinansowanie zadania pod nazwą „Poprawa jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację dróg i oświetlenia - POLSKI ŁAD”; całkowita kwota wynikająca z wniosku o dofinansowanie w roku 2025 to **8 300 000,00 zł** (kwota wynika z rozliczenia już podpisanej umowy),
- 2) dofinansowanie zadania pod nazwą Rządowy Program Odbudowy Zabytków- POLSKI ŁAD”; całkowita kwota wynikająca z wniosku o dofinansowanie w roku 2025 to **906 041,00 zł**,
- 3) dofinansowanie zadania pod nazwą : „Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez budowę Infrastruktury sportowej - boisko w Przygórzu - POLSKI ŁAD; całkowita kwota wynikająca z wniosku o dofinansowanie w roku 2024 to **1 350 000,00 zł**,
- 4) dofinansowanie zadania „POLSKI ŁAD II Edycja 6 - PGR : modernizacja sali wiejskiej "Jugowianka" w Jugowie oraz sala wiejska w Dzikowcu – **655 475,93 zł**,
- 5) dofinansowanie zadania „POLSKI ŁAD II Edycja 6 - PGR : modernizacja zaplecza szatniowo-sportowego boiska w Dzikowcu oraz Woliborzu – **2 266 000,10 zł**.

Planowane dochody wynikają z podpisanych już umów o dofinansowanie oraz z złożonych wniosków.

Wzrost oczekiwanych wpływów ze sprzedaży mienia komunalnego wynika z przygotowania do sprzedaży **działek w Woliborzu pod osadnikami o powierzchni 8,3229 ha** (wycena wartości na podstawie ceny wywoławczej w ogłoszonym przetargu – **1 600 000,00 zł**). Przy opracowywaniu planu kierowano się – podobnie jak w roku poprzednim - nie tylko ilością złożonych wniosków o nabycie nieruchomości oraz stopniem przygotowanej dokumentacji umożliwiającej dokonanie operacji, ale także zaplanowano duży wzrost z dochodów związanych z zaplanowanymi transakcjami handlowymi, które trwają i są prawdopodobne do zrealizowania.

Pozostałe dochody majątkowe wynikają z podpisanych umów o dotacje.

Kalkulacja dochodów w latach 2026-2034 została opracowana według zasad wynikających z dokumentu „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – październik 2024 r.” z uwzględnieniem nowych zasad finansowania wynikających z ustawy z dnia 1 października 2024 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wzrost podstawowych dochodów mieści się w ramach określonych w ww. dokumencie.

Nie planuje się w tym okresie żadnych nowych znacznych inwestycji. W okresie 2027-2034 planuje się nadwyżki, które będą angażowane na spłatę zaciągniętych zobowiązań.

WYDATKI

Na rok 2025 wydatki zaplanowano w wysokości **141 056 550,83 zł**. Na wydatki bieżące zaplanowano kwotę **77 072 123,78 zł**, na obsługę długu **1 857 876,00 zł**. Na wydatki majątkowe zaplanowano kwotę **63 984 427,05 zł**. Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczone na rok 2025 zaplanowano w kwocie 29 675 202,94 zł uwzględniając nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne. Uwzględniono wskaźnik wzrostu najniższego wynagrodzenia oraz wzrost wydatków w związku z koniecznymi podwyżkami w oświacie. Wprowadzono również środki dotacji otrzymanej na dodatek motywacyjny oraz koszty składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w ośrodkach pomocy społecznej.

Planując wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczone na lata 2026-2028 przyjęto wykaz planowanych odpraw emerytalnych (4 osoby) i nagród jubileuszowych oraz wskaźnik wzrostu wynagrodzeń na poszczególne lata.

W okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową tj. lata 2025-2034 **Gmina nie planuje wydatków z tytułu gwarancji i poręczeń.**

W roku 2025 planuje się przychody w wysokości **6 137 608,33 zł**

- z tytułu emisji obligacji : do kwoty **2 000 000,00 zł**,
- z tytułu uruchomienia wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – kwota **2 953 389,03 zł**,
- z tytułu przychodów z lokat z lat ubiegłych – kwota **1 025 874,00 zł**,
- z tytułu nadwyżki jednostki samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – „Cyfrowy Samorząd” oraz "Wiem, umiem, potrafię i lubię przedszkole!" - kwota **158 282,96 zł**,
- z tytułu środków pozostałych z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - środki z Funduszu Pomocy Ukrainie na dodatkowe zadania oświatowe - **62,34 zł**

W roku 2025 planowany jest **deficyt w wysokości 4 123 625,41 zł**, który zostanie pokryty :

- 1) nadwyżką **jednostki samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach**: pozostałe na koncie zaliczki na projekty "Wiem, umiem, potrafię i lubię przedszkole!" oraz "Poprawa cyberbezpieczeństwa w Gminie Nowa Ruda : projekt grantowy „Cyberbezpieczny Samorząd” – kwota 158 282,96 zł,

- 2) nadwyżką z tytułu środków pozostałych z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - **środki z Funduszu Pomocy Ukrainie na dodatkowe zadania oświatowe** - 62,34 zł
- 3) uruchomieniem **wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych** – kwota 2 939 406,11 zł.
- 4) z tytułu uruchomienia **przychodów z lokat z lat ubiegłych** – 1 025 874,00 zł.

Ustalona wartość „wolnych środków” wynika z poniższego rozliczenia budżetu :

	Wyszczególnienie	stan na początek roku (BO)	zwiększenia (przychody)	zmniejszenia (rozchody)	stan na koniec roku
1	Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu	1 029 060,89			1 029 060,89
2	Wynik roku budżetowego	-13 374 098,43	0,00	-7 812 142,85	-21 186 241,28
3	Udzielone pożyczki	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Zobowiązania finansowe	0,00			
	w tym:	0,00			
4.1	Zaciągnięte kredyty	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Zaciągnięte pożyczki	116 798,64	0,00	13 982,92	102 815,72
4.3	Emisja obligacji	18 500 000,00	8 900 000,00	0,00	27 400 000,00
4.4	Rozchody z tytułu lokat	0,00	0,00	4 233 901,00	-4 233 901,00
	OGÓŁEM	6 271 761,10	8 900 000,00	-3 564 258,93	3 111 734,33
			wolne środki		2 939 406,11
			nadwyżka UE		158 282,96
			UKRAINA		62,34

Natomiast uchwałą nr 60/IX/24 z dnia 12-12-2024 r. Rada Gminy zdecydowała o przekazaniu na lokatę środków w wysokości 4 233 901,00 zł. Środki te będą stopniowo angażowane w budżecie lat przyszłych. W ramach budżetu na rok 2025 dotychczasowo zaangażowano kwotę 1 025 874,00 zł.

W 2025 roku w Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjęto **rozchody** w kwocie **2 013 982,92 zł** wynikające:

- a) ze spłaty pożyczki z WFOŚiGW we Wrocławiu- umowa Nr 286/P/OA/WB/2019 - zadanie inwestycyjne pn."Ograniczenie niskiej emisji spalin na obszarze województwa dolnośląskiego - Gmina Nowa Ruda" w ramach programu Priorytetowego "Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego" w kwocie 13 982,92 zł,
- b) z wykupu obligacji seria A18, B18, C18 i D18 - umowa z dnia 7 września 2017 roku zmieniona aneksem nr 1 z dnia 5 lutego 2018 roku – 2 000 000,00 zł.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjęte wartości do planu dochodów bieżących i majątkowych oraz wydatków bieżących i majątkowych na rok 2025 szczegółowo zostały przedstawione w uchwale budżetowej na rok 2025 i są zgodne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot rozchodów oraz długu Gminy.

Planowana kwota długu na koniec roku 2025 wynosi 27 488 832,80 zł i wynika:

- z wykupu emisji i obligacji komunalnych – kwota 25 400 000,00 zł,

- z planowanej emisji i obligacji komunalnych – kwota 2 000 000,00 zł
- z pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dofinansowanie realizacji zadania "Ograniczenie niskiej emisji spalin na obszarze województwa dolnośląskiego - Gmina Nowa Ruda" ETAP II- kwota 88 832,80 zł,

Całkowita planowana spłata długu nastąpi w 2034 roku.

Planowana kwota wynika z poniższego rozliczenia:

rok bazowy	wartość	zaciągnięcie	spłata	kwota długu
2024	27 502 815,72			
2025		2 000 000,00	2 013 982,92	27 488 832,80
2026		2 000 000,00	2 013 982,92	27 474 849,88
2027			3 013 982,92	24 460 866,96
2028			2 913 982,92	21 546 884,04
2029			3 646 884,04	17 900 000,00
2030			3 500 000,00	14 400 000,00
2031			3 500 000,00	10 900 000,00
2032			4 000 000,00	6 900 000,00
2033			3 900 000,00	3 000 000,00
2034			3 000 000,00	0,00

Ustalana na lata 2023-2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Wyboru długości okresu stosowanego do wyliczenia relacji dokonuje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 grudnia 2021 r. i informuje o wyborze właściwą regionalną izbę obrachunkową oraz organ stanowiący tej jednostki. Przepis ten ma zastosowanie po raz pierwszy do opracowania i wykonania uchwały budżetowej oraz wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego na rok 2022.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gmina Nowa Ruda przyjęła wariant 3-letni.

Począwszy od 2025 do 2034 roku zachowana jest dyspozycja art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Załącznik Nr 2 Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowi **wykaz przedsięwzięć realizowanych przez Gminę**, których okres realizacji wykracza poza jeden rok budżetowy. Został opracowany na cały okres przypadający na rozliczenie kwoty długu jst. Ich szczegółowy wykaz wraz z limitem wydatków określa **załącznik nr 2 do uchwały**. Pozostałe zadania przyjęte do realizacji na 2025 rok planowane są do wykonania i zakończenia w roku 2025.

Załącznik nr 3 stanowią objaśnienia dotyczące metodologii przyjętych założeń oraz analizę danych prezentowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. W związku z powyższym Wieloletnia Prognoza Finansowa będzie corocznie nowelizowana w ramach poniższych założeń:

- dla danego roku będą przyjmowane wartości wynikające z projektu budżetu,
- na pozostałe lata przyjmowane wartości będą prognozowane o poszczególne wskaźniki PKB i CPI oraz wskaźniki inflacji.

DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ

- W związku z art. 15 zob ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1842) **w roku 2020 dokonano wyłączeń:**

- w pozycji 10.11 – kwota 127 549,39 zł – wyłączenie dotyczy wydatków bieżących ponoszonych w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID - 19, które stosownie **do art. 15 zob ust. 2 pkt 2 ustawy** przy wyliczaniu wskaźnika spłaty zobowiązań na rok 2021 i kolejne lata, będą pomniejszały wydatki bieżące. Zgodnie z wyjaśnieniami opublikowanymi przez MF w związku z opublikowaniem nowego wzoru WPF- wprowadzono kwotę wydatków o charakterze bieżącym, **które zostały uruchomione bezpośrednio w efekcie wystąpienia pandemii. Są to wydatki wcześniej nie planowane i realizowane w ramach zarządzania kryzysowego.**

• **w roku 2022 dokonano wyłączeń :**
 poz. 10.11 - W związku z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa (t.j. Dz.U. 2022 poz. 583) w roku 2022 dokonano wyłączenia kwoty **96 451,54 zł** tytułem uruchomionych środków własnych na pokrycie kosztów pobytu uchodźców na terenie Gminy Nowa Ruda. Środki te zostały uruchomione Zarządzeniem Wójta nr 106/22 z dnia 23 marca 2022 roku (uruchomienie rezerwy na zarządzanie kryzysowe- 220 00,00 zł) oraz uchwałą Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 marca 2022 roku (kwota 100 000,00 zł).